

ความตกลง

ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

และ

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

เพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร

ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

มีความปรารถนาที่จะทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร
ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้

ได้ตกลงกันได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

ขอข้ายด้านบุคคล

ความตกลงนี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา^๑รัฐหนึ่งหรือทั้งสองรัฐ

ข้อ ๒ ภาษีที่อยู่ในขอบข่าย

๑. ความตกลงนี้จะใช้บังคับแก่ภาษีเก็บจากเงินได้ที่บังคับจัดเก็บในนามของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือในนามขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น โดยไม่คำนึงถึงวิธีการเรียกเก็บ
๒. ภาษีทั้งปวงที่ตั้งบังคับจัดเก็บจากเงินได้ทั้งสิ้น หรือจากองค์ประกอบของเงินได้ รวมทั้งภาษีที่เก็บจากผลได้จากการจำหน่ายสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ภาษีที่เก็บจากยอดรวมของเงินค่าจ้าง หรือเงินเดือน ซึ่งวิสาหกิจเป็นผู้จ่าย ให้ถือว่าเป็นภาษีเก็บจากเงินได้
๓. ภาษีที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งความตกลงนี้ใช้บังคับโดยเฉพาะ ได้แก่
  - ก) ในกรณีประเทศกัมพูชา
    - (๑) ภาษีกำไรรวมถึงภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภาษีกำไรส่วนเพิ่มเก็บจากการจ่ายเงินปันผล และภาษีผลได้จากทุน
    - (๒) ภาษีเงินเดือน(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีกัมพูชา") และ
  - ข) ในกรณีประเทศไทย
    - (๑) ภาษีเงินได้ และ
    - (๒) ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม(ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า "ภาษีไทย")
๔. ความตกลงนี้จะใช้บังคับแก่ภาษีใดๆ ที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันในสาระสำคัญ ซึ่งใช้บังคับหลังจากวันที่ลงนามในความตกลงนี้ เป็นการเพิ่มเติมจาก หรือแทนที่ภาษีที่มีอยู่ในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองจะได้แจ้งให้กันและกันทราบถึงความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใดๆ ซึ่งได้มีขึ้นในกฎหมายภาษีอากรของแต่ละรัฐ

ข้อ ๓
บทนิยามทั่วไป

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงนี้ เว้นแต่บริบทจะกำหนดเป็นอย่างอื่น
- (ก) คำว่า "ประเทศกัมพูชา" หมายถึง อาณาเขตของราชอาณาจักรกัมพูชา และพื้นที่ในทะเล รวมถึงพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิว ซึ่งประชิดกับขอบนอกของอาณาเขตทะเล ซึ่งราชอาณาจักรกัมพูชาใช้สิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจตามกฎหมายระหว่างประเทศ
  - (ข) คำว่า "ประเทศไทย" หมายถึง อาณาเขตของราชอาณาจักรไทย รวมถึงน่านน้ำภายในอาณาเขตทะเล และพื้นที่ทะเลอื่นใด ซึ่งราชอาณาจักรไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือเขตอำนาจตามกฎหมายระหว่างประเทศ
  - (ค) คำว่า "รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" และ "รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง" หมายถึง ประเทศกัมพูชาหรือประเทศไทยแล้วแต่บริบทจะกำหนด
  - (ง) คำว่า "บุคคล" รวมถึงบุคคลธรรมดา บริษัท และคณะบุคคลอื่นใด รวมถึงหน่วยใดๆ ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยภาษีภายใต้กฎหมายภาษีอากรที่ใช้บังคับในรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ
  - (จ) คำว่า "บริษัท" หมายถึง นิติบุคคล หรือหน่วยใดๆ ซึ่งถือว่าเป็นนิติบุคคล เพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษี
  - (ฉ) คำว่า "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" และ "วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง" หมายความว่าตามลำดับว่า วิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และวิสาหกิจที่ดำเนินการโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
  - (ช) คำว่า "การจราจรระหว่างประเทศ" หมายถึง การขนส่งใดๆ ทางเรือเดินทะเลหรือเรือทางอากาศยาน หรือทางยานพาหนะทางถนนหรือทางราง ซึ่งดำเนินการโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ยกเว้นเมื่อเรือเดินทะเลหรือเรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางถนนหรือทางราง ได้มีการดำเนินงานระหว่างสถานที่ต่างๆ ซึ่งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเท่านั้น
  - (ซ) คำว่า "เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ" หมายถึง
    - (๑) ในกรณีของประเทศกัมพูชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการคลังหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ
    - (๒) ในกรณีของประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ
  - (ฅ) คำว่า "คนชาติ" ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หมายถึง
    - (๑) บุคคลธรรมดาใดๆ ซึ่งเป็นคนชาติของรัฐผู้ทำสัญญานั้น และ
    - (๒) นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน หรือสมาคมและหน่วยอื่นใด ที่ได้รับสถานภาพเช่นนั้น ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง

๒. ในการใช้บังคับบทบัญญัติของความตกลงในเวลาใดๆ โดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง คำใดๆ ที่มีได้นิยามไว้ในความตกลงนี้ ให้มีความหมายตามที่คำนั้นมีอยู่ในขณะนั้นตามกฎหมายของรัฐนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ของการเก็บภาษีที่ความตกลงนี้ใช้บังคับ เว้นแต่บริบทจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ความใดๆ ภายใต้กฎหมายภาษีที่ใช้บังคับอยู่ในรัฐนั้น จะมีผลบังคับเหนือคำจำกัดความภายใต้กฎหมายอื่นของรัฐนั้น

ข้อ ๔ ผู้มีถิ่นที่อยู่

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งความตกลงนี้ คำว่า "ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง" หมายถึง บุคคลใดๆ ผู้ซึ่งภายใต้กฎหมายของรัฐนั้น มีหน้าที่เสียภาษีในรัฐนั้น โดยเหตุผลแห่งการมีภูมิลำเนา ถิ่นที่อยู่ใน สถานที่จดทะเบียนจัดตั้ง สถานจัดการ สถานธุรกิจหลัก หรือโดยเกณฑ์อื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และรวมถึงรัฐนั้นหรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม คำนี้มีให้รวมถึง บุคคลใดๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องเสียภาษีในรัฐนั้นด้วยเหตุเฉพาะการมีเงินได้จากแหล่งในรัฐนั้นแต่เพียงอย่างเดียว
๒. ในกรณีที่เกิดโดยเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค ๑ บุคคลธรรมดาเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้กำหนดสถานภาพของบุคคลดังกล่าวดังต่อไปนี้
  - (ก) ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐซึ่งบุคคลนั้นมีที่อยู่ถาวร ถ้าบุคคลนั้นมีที่อยู่ถาวรในทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐซึ่งบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ทางส่วนตัวและทางเศรษฐกิจใกล้ชิดกว่า (ศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญ)
  - (ข) ถ้าไม่อาจกำหนดรัฐซึ่งบุคคลนั้นมีศูนย์กลางของผลประโยชน์อันสำคัญ หรือถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่ถาวรในรัฐใดรัฐหนึ่ง ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐที่บุคคลนั้นมีที่อยู่เป็นปกติวิสัย
  - (ค) ถ้าบุคคลนั้นมีที่อยู่เป็นปกติวิสัยในทั้งสองรัฐหรือไม่มีที่อยู่เป็นปกติวิสัยในทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐที่บุคคลนั้นเป็นคนชาติ
  - (ง) ถ้าบุคคลนั้นเป็นคนชาติของทั้งสองรัฐ หรือไม่เป็นคนชาติของทั้งสองรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐแก้ไขปัญหาโดยความตกลงร่วมกัน
๓. ในกรณีที่เกิดโดยเหตุผลแห่งบทบัญญัติของวรรค ๑ บุคคลนอกเหนือจากบุคคลธรรมดาเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่เฉพาะในรัฐที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งเท่านั้น

ข้อ ๕

สถานประกอบการถาวร

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งความตกลงนี้ คำว่า "สถานประกอบการถาวร" หมายถึง สถานธุรกิจประจำซึ่งวิสาหกิจใช้ประกอบธุรกิจทั้งหมดหรือเพียงแต่บางส่วน
๒. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" โดยเฉพาะให้รวมถึง
  - (ก) สถานจัดการ
  - (ข) สาขา
  - (ค) สำนักงาน
  - (ง) โรงงาน
  - (จ) โรงช่าง
  - (ฉ) คลังสินค้า ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลซึ่งจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเก็บรักษาสินค้าสำหรับบุคคลอื่น
  - (ช) เหมืองแร่ บ่อน้ำมันหรือบ่อก๊าซ เหมืองหิน หรือสถานที่อื่นใดที่ใช้ในการขุดค้นทรัพยากรธรรมชาติ และ
  - (ซ) ที่ทำการเพาะปลูก ไร่สวน
๓. คำว่า "สถานประกอบการถาวร" รวมถึง
  - (ก) ที่ตั้งอาคาร โครงการก่อสร้าง โครงการประกอบหรือโครงการติดตั้ง กิจกรรมตรวจควบคุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ตั้งอาคาร โครงการ หรือกิจกรรมนั้นดำรงอยู่เป็นเวลาเกินกว่าหกเดือน
  - (ข) การให้บริการ รวมถึงบริการให้คำปรึกษา โดยวิสาหกิจผ่านลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นที่ได้รับการว่าจ้างโดยวิสาหกิจนั้น เพื่อความมุ่งประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ กิจกรรมในลักษณะนั้น ต้องดำเนินติดต่อกัน (สำหรับโครงการเดียวกันหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง) ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเป็นระยะเวลาเดียวหรือหลายระยะเวลารวมกันเกินกว่า ๑๘๓ วัน ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใดๆ
  - (ค) การดำเนินกิจกรรม (รวมถึงการดำเนินงานของเครื่องจักร อุปกรณ์) ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเพื่อการสำรวจหรือการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นระยะเวลาเดียวหรือหลายระยะเวลารวมกันเกินกว่า ๙๐ วัน ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใดๆ
๔. แม้จะมีบทบัญญัติก่อนๆ ของข้อนี้อยู่ คำว่า "สถานประกอบการถาวร" ไม่ให้ถือว่ารวมถึง
  - (ก) การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษา การจัดแสดง หรือการส่งมอบสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจ
  - (ข) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจ เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการเก็บรักษา การจัดแสดง หรือการส่งมอบ

- (ค) การเก็บรักษามูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้าซึ่งเป็นของวิสาหกิจ เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์แห่งการแปรรูปโดยอีковиสาหกิจหนึ่ง
- (ง) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดซื้อสิ่งของหรือสินค้า หรือเพื่อรวบรวมข้อสนเทศเพื่อวิสาหกิจนั้น
- (จ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมอื่น ซึ่งมีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือเป็นส่วนประกอบให้แก่วิสาหกิจนั้น
- (ฉ) การมีสถานธุรกิจประจำไว้เพียงเพื่อการประกอบกิจกรรมที่กล่าวถึงในอนุวรรค (ก) ถึง (จ) รวมกัน โดยมีเงื่อนไขว่ากิจกรรมทั้งหมดของสถานธุรกิจประจำซึ่งเป็นผลมาจากการรวมเข้ากันนี้มีลักษณะเป็นการเตรียมการหรือเป็นส่วนประกอบ

๕. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ เมื่อบุคคลนอกเหนือจากตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระซึ่งอยู่ในบังคับของวรรค ๗ กระทำการในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ในนามของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ให้ถือว่าวิสาหกิจนั้นมีสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญารัฐแรกที่กล่าวถึงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดๆ ที่บุคคลนั้นกระทำเพื่อวิสาหกิจนั้น ถ้าบุคคลเช่นว่านั้น

- (ก) มีและใช้อย่างเป็นปกติวิสัย ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก ซึ่งอำนาจในการทำสัญญาในนามของวิสาหกิจ เว้นไว้แต่ว่ากิจกรรมต่างๆ ของบุคคลเช่นว่านั้น จำกัดไว้ตามที่ได้กล่าวไว้ในวรรค ๔ ซึ่งถ้าได้มีการกระทำผ่านสถานธุรกิจประจำ จะไม่ถือว่าสถานธุรกิจประจำนี้เป็นสถานประกอบการถาวรภายใต้บทบัญญัติของวรรคนั้น
- (ข) ไม่มีอำนาจเช่นว่านั้น แต่ได้เก็บรักษาอย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก ซึ่งมูลภัณฑ์ของสิ่งของหรือสินค้า ที่บุคคลนั้นดำเนินการส่งมอบสิ่งของหรือสินค้าในนามของวิสาหกิจ อยู่เป็นประจำ
- (ค) ไม่มีอำนาจเช่นว่านั้น แต่ได้จัดทำคำสั่งซื้ออย่างเป็นปกติวิสัยในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรกทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเพื่อวิสาหกิจนั้น หรือเพื่อวิสาหกิจและวิสาหกิจอื่นซึ่งอยู่ในความควบคุมของวิสาหกิจนั้นหรือมีผลประโยชน์ควบคุมอยู่ในวิสาหกิจนั้น

๖. แม้จะมีบทบัญญัติในวรรคก่อนๆ ของข้อนี้ วิสาหกิจประกันภัยของผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง เว้นแต่ที่ประกอบการรับประกันภัยต่อ จะถือว่ามิมีสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าได้มีการเก็บเบี้ยประกันภัยในอาณาเขตของอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือการรับประกันความเสี่ยงในอีกรัฐหนึ่งนั้น กระทำโดยผ่านบุคคลนอกเหนือจากตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระ ซึ่งอยู่ในบังคับของวรรค ๗

๗. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะไม่ถือว่ามิมีสถานประกอบการถาวรในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเพียงเพราะว่าวิสาหกิจดังกล่าวประกอบธุรกิจในอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยผ่านทางนายหน้า ตัวแทนการค้าทั่วไป หรือตัวแทนอื่นใดที่มีสถานภาพเป็นอิสระ โดยมีเงื่อนไขว่าบุคคลเช่นว่านั้นได้กระทำการอันเป็นปกติแห่งธุรกิจของตน อย่างไรก็ตาม เมื่อกิจกรรมของตัวแทนเช่นว่านั้นได้กระทำทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดในนามวิสาหกิจนั้น และมีเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้ตกลงหรือกำหนดระหว่างวิสาหกิจนั้นและตัวแทนในด้านความสัมพันธ์ทางพาณิชย์และการเงิน ซึ่งเงื่อนไขเหล่านั้นต่างจากเงื่อนไขที่ได้ตกลงกับวิสาหกิจที่เป็นอิสระ บุคคลเช่นว่านี้จะไม่ถือเป็นตัวแทนที่มีสถานภาพเป็นอิสระตามความหมายของวรรคนี้

๘. ข้อเท็จจริงที่ว่าบริษัทหนึ่งซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ควบคุมหรือถูกควบคุม โดยบริษัท ซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือซึ่งประกอบธุรกิจในอีกรัฐหนึ่งนั้น (ไม่ว่าจะผ่าน สถานประกอบการถาวรหรือไม่ก็ตาม) มิเป็นเหตุให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดเป็นสถานประกอบการถาวรของ อีกบริษัทหนึ่ง

ข้อ ๖
เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์

๑. เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากอสังหาริมทรัพย์ (รวมทั้งเงินได้จากการเกษตรหรือการป่าไม้) ที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. คำว่า “อสังหาริมทรัพย์” ให้มีความหมายซึ่งคำนี้มีอยู่ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ คำนี้ไม่ว่ากรณีใดจะรวมถึงทรัพย์สินอันเป็นอุปกรณ์ของอสังหาริมทรัพย์ ปศุสัตว์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตรและป่าไม้ สิทธิที่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติของกฎหมายทั่วไปว่าด้วยทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน สิทธิเก็บกินในอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิต่างๆ ที่จะได้รับชำระตามจำนวนที่เปลี่ยนแปลงได้หรือจำนวนตายตัว เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการทำงาน หรือสิทธิในการทำงานในชุมแร่ แผล่งแร่ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่น ส่วนเรือเดินทะเล เรือ และอากาศยาน ไม่ถือว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์
๓. บทบัญญัติของวรรค ๑ ให้ใช้บังคับแก่เงินได้ที่ได้รับจากการใช้โดยตรง การให้เช่า หรือการใช้ อสังหาริมทรัพย์ในรูปอื่น
๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๓ ให้ใช้บังคับแก่เงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ของวิสาหกิจและเงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้ในการประกอบการบริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระด้วย

ข้อ ๗
กำไรจากธุรกิจ

๑. กำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้แก่ภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นไว้แต่ว่าวิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านสถานประกอบการถาวรซึ่งตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าวิสาหกิจนั้นประกอบธุรกิจตามที่กล่าวข้างต้น กำไรของวิสาหกิจอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่ง แต่ต้องเก็บจากกำไรเพียงเท่าที่พึงถือว่าเป็นของสถานประกอบการถาวรเท่านั้น
๒. ภายใต้บังคับบทบัญญัติของวรรค ๓ ในกรณีที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง โดยผ่านทางสถานประกอบการถาวรซึ่งตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น ในแต่ละรัฐผู้ทำสัญญาให้ถือว่ากำไรเป็นของสถานประกอบการถาวรนั้นในส่วนของที่พึงคาดหวังได้ว่าสถานประกอบการถาวรนั้นจะได้รับ ถ้าหากว่าสถานประกอบการถาวรนั้นเป็นวิสาหกิจอันแยกต่างหากและประกอบกิจการเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันภายใต้ภาวะเช่นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน และติดต่ออย่างเป็นอิสระโดยสิ้นเชิงกับวิสาหกิจซึ่งตนเป็นสถานประกอบการถาวรนั้น
๓. ในการกำหนดกำไรของสถานประกอบการถาวร จะยอมให้หักค่าใช้จ่าย ซึ่งมีขึ้นเพื่อความมุ่งประสงค์ของธุรกิจของสถานประกอบการถาวรนั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารและการจัดการทั่วไป ไม่ว่าจะมีขึ้นในรัฐซึ่งสถานประกอบการถาวรนั้นตั้งอยู่หรือที่อื่น
๔. เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งวรรคก่อนๆ กำไรที่จะเป็นของสถานประกอบการถาวรจะถูกกำหนดโดยวิธีเดียวกันเป็นปีๆ ไป เว้นแต่จะมีเหตุผลอันสมควรและเพียงพอที่จะใช้วิธีอื่น
๕. หากเป็นประเพณีในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่จะกำหนดกำไรอันเป็นของสถานประกอบการถาวรโดยอาศัยมูลฐานแห่งการปันส่วนผลกำไรทั้งสิ้นของวิสาหกิจให้แก่ส่วนต่างๆ ของวิสาหกิจ มิให้ข้อความในวรรค ๒ ตัดหนทางของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้นจากการกำหนดกำไรเพื่อเสียภาษี โดยการปันส่วนกำไรอันเป็นประเพณีเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม วิธีการปันส่วนกำไรที่จะนำมาใช้นั้น จะต้องเป็นวิธีที่มีผลตามหลักการต่างๆ ซึ่งกำหนดไว้ในข้อนี้
๖. ความในข้อนี้จะไม่กระทบต่อการใช้บังคับของกฎหมายใดๆ ของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรของเงินได้จากประกันภัยนอกเหนือจากการรับประกันภัยต่อ ซึ่งออกโดยผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่โดยมีเงื่อนไขว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยในรัฐนั้น
๗. มิให้ถือว่ากำไรเป็นของสถานประกอบการถาวร โดยเหตุผลเพียงว่าสถานประกอบการถาวรนั้นซื้อสิ่งของหรือสินค้าเพื่อวิสาหกิจ
๘. ในกรณีที่กำไรรวมถึงรายการต่างๆ ของเงินได้ ซึ่งบัญญัติไว้ต่างหากในข้ออื่นๆ แห่งความตกลงนี้ ในกรณีนั้นบทบัญญัติของข้ออื่นเหล่านั้นจะไม่ถูกกระทบกระเทือนโดยบทบัญญัติแห่งข้อนี้

ข้อ ๘
การจราจรระหว่างประเทศ

๑. เงินได้หรือกำไรที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินการเดินอากาศยานในการจราจรระหว่างประเทศ จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาที่วิสาหกิจจดทะเบียนจัดตั้ง
๒. เงินได้หรือกำไรที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการดำเนินการเดินเรือเดินทะเลหรือเรือหรือยานพาหนะทางถนนหรือทางรางในการจราจรระหว่างประเทศ อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง แต่ภาษีที่เรียกเก็บในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้นจะลดลงเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ ๕๐ ของภาษี
๓. บทบัญญัติของวรรค ๑ และวรรค ๒ จะใช้บังคับแก่เงินได้หรือกำไรซึ่งเกิดจากการเข้าร่วมกลุ่ม การเข้าร่วมในธุรกิจ หรือการเข้าร่วมในตัวแทนปฏิบัติการระหว่างประเทศด้วย

ข้อ ๙
วิสาหกิจในเครือเดียวกัน

๑. ในกรณีนี้

- (ก) วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งเข้าร่วมโดยตรงหรือโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุมหรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรือ
- (ข) กลุ่มบุคคลเดียวกันเข้าร่วมโดยตรงโดยทางอ้อมในการจัดการ การควบคุมหรือร่วมทุนของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งและวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง

และในกรณีใดกรณีหนึ่งได้มีการวางหรือตั้งบังคับเงื่อนไขระหว่างวิสาหกิจทั้งสองในด้านความสัมพันธ์ทางการพาณิชย์หรือการเงิน ซึ่งแตกต่างไปจากเงื่อนไขอันพึงมีระหว่างวิสาหกิจอิสระ เงินได้หรือกำไรใดๆ ซึ่งควรจะมีแก่วิสาหกิจหนึ่งหากมิได้มีเงื่อนไขเหล่านั้น แต่มิได้มีขึ้นโดยเหตุแห่งเงื่อนไขเหล่านั้นอาจรวมเข้าเป็นเงินได้หรือกำไรของวิสาหกิจนั้นและเก็บภาษีได้ตามนั้น

๒. ในกรณีที่รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งเก็บภาษีจากกำไรของวิสาหกิจของรัฐนั้น ซึ่งได้รวมกำไรของวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ได้ถูกเรียกเก็บภาษีในอีกรัฐหนึ่งแล้วนั้น และกำไรที่รวมเข้าไปในนั้นเป็นกำไรซึ่งควรจะเป็นของวิสาหกิจของรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้าเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดขึ้นระหว่างวิสาหกิจทั้งสองเป็นเงื่อนไขที่ควรจะมีขึ้นระหว่างวิสาหกิจอิสระ รัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นจะต้องปรับปรุงจำนวนภาษีที่จัดเก็บจากกำไรเหล่านั้นให้เหมาะสม ในการกำหนดการปรับปรุงเช่นนั้น ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งความตกลงนี้ด้วยตามควร และหากจำเป็น ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน

ข้อ ๑๐
เงินปันผล

๑. เงินปันผลที่จ่ายโดยบริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. อย่างไรก็ตาม เงินปันผลเช่นว่านั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และเป็นไปตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินปันผลทั้งสิ้น วรรคนี้จะไม่กระทบกระเทือนการเก็บภาษีจากบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับกำไรที่จ่ายเงินปันผลนั้นออกไป
๓. คำว่า "เงินปันผล" ที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึง เงินได้จากหุ้น หุ้นเหมืองแร่ หุ้นของผู้ก่อตั้งหรือสิทธิอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่สิทธิเรียกร้องในหนี้อันมีส่วนในผลกำไร รวมทั้งเงินได้จากสิทธิอื่นๆ ในบริษัท อันมีลักษณะทำนองเดียวกับเงินได้จากหุ้นตามกฎหมายของรัฐซึ่งบริษัทที่ทำการแบ่งให้ เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่
๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ จะไม่ใช่บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในเงินปันผลเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งบริษัทผู้จ่ายเงินปันผลนั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น จากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น และการถือหุ้นในส่วนที่มีการจ่ายเงินปันผลนั้นเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นนั้น ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ ๗ หรือข้อ ๑๕ บังคับ แล้วแต่กรณี
๕. ในกรณีที่บริษัทซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งได้รับกำไรหรือเงินได้จากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง รัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นจะไม่บังคับจัดเก็บภาษีใดๆ จากเงินปันผลที่บริษัทจ่าย เว้นแต่ตราบเท่าที่ได้จ่ายเงินปันผลนั้นให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือตราบเท่าที่การถือหุ้นในส่วนที่เกี่ยวกับเงินปันผลที่จ่ายนั้นได้เกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และจะไม่กำหนดให้กำไรที่ยังมิได้แบ่งสรรของบริษัทต้องเสียภาษีกำไรที่ยังมิได้แบ่งสรร แม้ว่าเงินปันผลที่จ่ายหรือกำไรที่ยังมิได้แบ่งสรรของบริษัทนั้น จะประกอบขึ้นด้วยกำไรหรือเงินได้ที่เกิดขึ้นในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตาม
๖. ไม่มีข้อความใดๆ ในความตกลงนี้ ที่จะมีความหมายเป็นการห้ามมิให้รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งเก็บภาษีจากการจำหน่ายกำไรจากรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น ตามบทบัญญัติของกฎหมายภายใน อย่างไรก็ตาม ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในวรรค ๒ ของข้อนี้

ข้อ ๑๑
ดอกเบ็ญ

๑. ดอกเบ็ญที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. อย่างไรก็ตาม ดอกเบ็ญเช่นนั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งดอกเบ็ญนั้นเกิดขึ้นและเป็นไปตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในดอกเบ็ญเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกิน
  - (ก) ร้อยละ ๑๐ ของจำนวนดอกเบ็ญทั้งสิ้น ถ้าดอกเบ็ญนั้นได้รับโดยสถาบันการเงินใด ๆ (รวมทั้งบริษัทประกันภัย)
  - (ข) ร้อยละ ๑๕ ของจำนวนดอกเบ็ญทั้งสิ้น ในกรณีอื่นๆ
๓. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๒ ดอกเบ็ญที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่รัฐบาลของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะได้รับยกเว้นภาษีจากรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรคนี้ คำว่า "รัฐบาล"
  - (ก) ในกรณีของประเทศกัมพูชา หมายถึง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และให้รวมถึง
    - (๑) ธนาคารชาติแห่งกัมพูชา หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นใดๆ
    - (๒) ธนาคารพัฒนาชนบท
    - (๓) องค์กรตามกฎหมายใดๆ และ
    - (๔) สถาบันใดๆ ตามที่อาจตกลงกันเป็นคราวๆ ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ
  - (ข) ในกรณีของประเทศไทย หมายถึง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และให้รวมถึง
    - (๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย
    - (๒) ธนาคารเพื่อการส่งออก-นำเข้าแห่งประเทศไทย
    - (๓) กระทรวงหรือกรมใดๆ
    - (๔) องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นใดๆ
    - (๕) นิติบุคคลใดๆ ซึ่งรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นเจ้าของทั้งหมด และ
    - (๖) สถาบันใดๆ ตามที่อาจตกลงกันเป็นคราวๆ ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ

๔. คำว่า " ดอกเบี้ย" ที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึง เงินได้จากสิทธิเรียกร้องหนี้ทุกชนิด ไม่ว่าจะมีส่วนประกัน จำนองหรือไม่ และไม่ว่าจะมีสิทธิร่วมกันในผลกำไรของลูกหนี้หรือไม่ และโดยเฉพาะเงินได้จากหลักทรัพย์ รัฐบาล และเงินได้จากพันธบัตรหรือหุ้นกู้ รวมทั้งพรีเมียมและรางวัลอันผูกพันกับหลักทรัพย์ พันธบัตรหรือหุ้นกู้เช่นว่านั้น รวมทั้งจำนวนอื่นใดที่ถือเป็นเงินได้จากการให้กู้ยืมเงินตามกฎหมายภาษีอากรของรัฐ ผู้ทำสัญญาซึ่งเงินได้นั้นเกิดขึ้น

๕. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ จะไม่ใช่บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในดอกเบี้ยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่ง ประกอบธุรกิจจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งดอกเบี้ยนั้นเกิดขึ้น โดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และสิทธิเรียกร้องหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับดอกเบี้ยที่จ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ จะใช้บทบัญญัติของ ข้อ ๗ หรือข้อ ๑๕ บังคับ แล้วแต่กรณี

๖. ดอกเบี้ยจะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่ง เมื่อผู้จ่ายคือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีบุคคลผู้จ่ายดอกเบี้ยไม่จะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำในรัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่ง อันก่อให้เกิดหนี้ที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยนั้น และดอกเบี้ยนั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ดอกเบี้ยเช่นว่านั้นจะถือว่าเกิดขึ้นในรัฐซึ่งสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้นตั้งอยู่

๗. ในกรณีที่โดยเหตุแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผลประโยชน์ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น จำนวนดอกเบี้ยที่จ่ายนั้น เมื่อคำนึงถึงสิทธิเรียกร้องหนี้อันเป็นมูลเหตุแห่งการจ่ายดอกเบี้ยแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนที่พึงตกลงกันระหว่างผู้จ่ายกับเจ้าของผลประโยชน์หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นว่านั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะกับเงินที่กล่าวถึงจำนวนหลัง ในกรณีเช่นว่านี้ ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้นให้ยังคงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งความตกลงนี้ด้วย

ข้อ ๑๒

คำสิทธิ

๑. คำสิทธิที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง และจ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. อย่างไรก็ตาม คำสิทธิเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งคำสิทธินั้นเกิดขึ้นและเป็นไปตามกฎหมายของรัฐนั้น แต่ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในคำสิทธินั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนคำสิทธิทั้งสิ้น
๓. คำว่า "คำสิทธิ" ที่ใช้ในข้อนี้ หมายถึง การจ่ายไม่ว่าในรูปใดๆ ที่ได้รับเป็นค่าตอบแทนเพื่อการใช้หรือสิทธิในการใช้ซึ่งลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม ศิลปะหรือวิทยาศาสตร์ รวมทั้งซอฟต์แวร์ ภาพยนตร์ การเผยแพร่สัญญาณภาพสด ภาพยนตร์ เทป หรือการกระทำอื่นๆ เพื่อการใช้หรือถอดแบบที่เกี่ยวข้องกับการกระจายเสียงทางวิทยุหรือโทรทัศน์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า แบบหรือหุ่นจำลอง แผนผัง สูตรหรือกรรมวิธีลับใดๆ หรือเพื่อการใช้หรือสิทธิในการใช้อุปกรณ์ทางอุตสาหกรรม ทางพาณิชยกรรม หรือทางวิทยาศาสตร์ หรือเพื่อข้อเสนอเทศเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอุตสาหกรรม ทางพาณิชยกรรม หรือทางวิทยาศาสตร์
๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในคำสิทธิเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ประกอบธุรกิจหรือประกอบกิจการในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งคำสิทธินั้นเกิดขึ้นโดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งนั้น จากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และสิทธิหรือทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำสิทธิที่จ่ายนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ ๗ หรือข้อ ๑๕ บังคับ แล้วแต่กรณี
๕. คำสิทธิให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง เมื่อผู้จ่ายคือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีบุคคลผู้จ่ายคำสิทธินั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอันก่อให้เกิดพันธกรณีที่จะต้องจ่ายคำสิทธิที่เกิดขึ้น และคำสิทธินั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น คำสิทธิเช่นว่านี้ให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐซึ่งสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้นตั้งอยู่
๖. ในกรณีที่โดยเหตุแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผลประโยชน์ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น จำนวนคำสิทธินั้น เมื่อคำนึงถึงการใช้สิทธิหรือข้อเสนอเทศอันเป็นมูลเหตุแห่งการจ่ายแล้ว มีจำนวนเกินกว่าจำนวนเงินซึ่งควรจะได้ตกลงกันระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผลประโยชน์ หากไม่มีความสัมพันธ์เช่นว่านั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะกับเงินที่กล่าวถึงจำนวนหลัง ในกรณีเช่นว่านี้ ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้นให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งความตกลงนี้ด้วย

ข้อ ๑๓

ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิค

๑. ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคที่เกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งได้รับโดยผู้มีถิ่นที่อยู่ในของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. อย่างไรก็ตาม ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญา ซึ่งค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้นเกิดขึ้นและเป็นไปตามกฎหมายของรัฐนั้น หากผู้รับเงินเป็นเจ้าของผลประโยชน์ในค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้น ภาษีที่เรียกเก็บจะต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคทั้งสิ้น
๓. คำว่า "ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิค" ที่ใช้ในข้อนี้หมายถึง การจ่ายไม่ว่าชนิดใดๆ เป็นค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการทางการจัดการ บริการทางเทคนิคหรือบริการให้คำปรึกษาใดๆ รวมถึงการจัดหาโดยวิสาหกิจในการให้บริการทางเทคนิคหรือบุคลากรอื่น แต่ไม่รวมถึงการจ่ายค่าบริการที่ข้อ ๑๕ ของความตกลงนี้ใช้บังคับ
๔. บทบัญญัติของวรรค ๑ และวรรค ๒ ของข้อนี้ จะไม่ใช้บังคับ ถ้าเจ้าของผลประโยชน์ในค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ประกอบธุรกิจในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคที่เกิดขึ้นโดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในอีกรัฐหนึ่งนั้น และค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องในประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ ๗ บังคับ
๕. ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง เมื่อผู้จ่ายคือผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีบุคคลผู้จ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือไม่ก็ตาม มีสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ซึ่งมีภาระหน้าที่ในการจ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคที่เกิดขึ้น และค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้นตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคเช่นว่านั้นให้ถือว่าเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งสถานประกอบการถาวร หรือฐานประกอบการประจำนั้นตั้งอยู่
๖. ในกรณีที่โดยเหตุผลแห่งความสัมพันธ์พิเศษระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผลประโยชน์ หรือระหว่างบุคคลทั้งสองนั้นกับบุคคลอื่น จำนวนค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิคนั้น ด้วยเหตุผลใดก็ตาม มีจำนวนเกินกว่าจำนวนที่พึงตกลงกันระหว่างผู้จ่ายและเจ้าของผลประโยชน์ หากไม่มีความสัมพันธ์ เช่นว่านั้น บทบัญญัติของข้อนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะกับเงินที่กล่าวถึงจำนวนหลัง ในกรณีเช่นนั้น ส่วนเกินของเงินที่ชำระนั้นให้คงเก็บภาษีได้ตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติอื่นๆ แห่งความตกลงนี้ด้วย

ข้อ ๑๔
ผลได้จากทุน

๑. ผลได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๖ และตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. ผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินธุรกิจของสถานประกอบการถาวร ซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หรืออสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับฐานประกอบการประจำ ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ รวมทั้งผลได้จากการจำหน่ายสถานประกอบการถาวร เช่นว่านั้น (โดยลำพังหรือรวมกับวิสาหกิจทั้งหมด) หรือฐานประกอบการประจำเช่นว่านั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๓. ผลได้ที่วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับจากการจำหน่ายเรือเดินทะเลหรือเรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางถนนหรือทางรางที่ใช้ในการจราจรระหว่างประเทศหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางเรือเดินทะเลหรือเรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางถนนหรือทางราง เช่นว่านั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐที่มีการจดทะเบียนจัดตั้ง
๔. ผลได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินใดๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในวรรค ๑ ๒ และ ๓ ของข้อนี้ จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งผู้จำหน่ายเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ ไม่มีความใดในวรรคนี้จะขัดขวางรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งรัฐใดในการเก็บภาษีจากผลได้หรือเงินได้จากการจำหน่ายหรือการโอนหุ้น หรือหลักทรัพย์อื่น

ข้อ ๑๕
บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ

๑. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของข้อ ๑๓ เงินได้ที่บุคคลธรรมดาผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งได้รับในส่วนที่เกี่ยวกับบริการวิชาชีพ หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นอิสระให้เก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้จะเห็นได้ว่าเงินได้นั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
- (ก) ถ้าผู้นั้นมีฐานประกอบการประจำโดยปกติอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการประกอบกิจกรรมของผู้นั้น ในกรณีเช่นว่านั้น เงินได้เฉพาะที่พึงถือว่าเป็นของฐานประกอบการประจำนั้น อาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือ
  - (ข) ถ้าผู้นั้นอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งสำหรับระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลา รวมกันถึงหรือเกินกว่า ๑๘๓ วัน ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใดๆ ในกรณีเช่นว่านั้น เงินได้เฉพาะที่ผู้นั้นได้รับจากการประกอบกิจกรรมในอีกรัฐหนึ่งนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. คำว่า "บริการวิชาชีพ" ให้รวมถึงโดยเฉพาะกิจกรรมอิสระด้านวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ กิจกรรมการศึกษาหรือการสอน รวมทั้งกิจกรรมอิสระของแพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ทันตแพทย์ และนักบัญชี

ข้อ ๑๖

บริการส่วนบุคคลที่ไม่เป็นอิสระ

๑. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของข้อ ๑๗ ๑๙ และ ๒๐ เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งได้รับในส่วนตัวเกี่ยวกับการจ้างงานจะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น เว้นแต่การจ้างงานนั้นได้กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง หากมีการจ้างงานเช่นว่านั้น ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการนั้น อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
๒. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ ค่าตอบแทนที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งได้รับในส่วนตัวเกี่ยวกับการจ้างงานที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก ถ้า
  - (ก) ผู้รับเงินอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง สำหรับระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะเวลาารวมกันไม่เกิน ๑๘๓ วัน ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนใดๆ ที่เริ่มต้นหรือสิ้นสุดในปฏิทินปีที่เกี่ยวข้อง และ
  - (ข) ค่าตอบแทนนั้นจ่ายโดย หรือในนามของนายจ้างผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในอีกรัฐหนึ่ง และ
  - (ค) ค่าตอบแทนนั้นมิได้ตกเป็นภาระแก่สถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำ ซึ่งนายจ้างมีอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง
๓. แม้จะมีบทบัญญัติก่อนๆ ของข้อนี้ ค่าตอบแทนที่ได้รับในส่วนตัวเกี่ยวกับการจ้างงานที่กระทำในเรือเดินทะเลหรือเรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางถนนหรือทางรางที่ใช้ดำเนินการในการจราจรระหว่างประเทศโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่ง จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาที่มีการจดทะเบียนจัดตั้ง

ข้อ ๑๗

ค่าป่วยการของกรรมการ

ค่าป่วยการของกรรมการและการจ่ายเงินอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญา
รัฐหนึ่งได้รับในฐานะที่เป็นสมาชิกในคณะกรรมการของบริษัท ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งอาจเก็บ
ภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ ๑๘
นักแสดงและนักร้อง

- ๑ . แม้จะมีบทบัญญัติของข้อ ๑๕ และ ๑๖ เงินได้ที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งได้รับในฐานะนักแสดง อาทิจักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยูหรือโทรทัศน์ หรือนักดนตรี หรือในฐานะนักร้องจากกิจกรรมส่วนบุคคลของตนที่กระทำในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น
- ๒ . ในกรณีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมส่วนบุคคลที่กระทำโดยนักแสดงหรือนักร้องในฐานะเช่นว่านั้นมีได้เกิดขึ้นกับตัวนักแสดงหรือนักร้อง แต่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น แม้จะมีบทบัญญัติของข้อ ๗ ๑๕ และ ๑๖ เงินได้นั้นอาจเก็บภาษีได้ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กิจกรรมของนักแสดง หรือนักร้องได้กระทำขึ้น
- ๓ . แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ เงินได้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่อ้างถึงในวรรค ๑ ที่แสดงภายใต้ความตกลงทางวัฒนธรรมหรือการจัดการระหว่างรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ จะไม่ต้องเสียภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาที่กิจการนั้นได้กระทำขึ้น หากการเยือนรัฐนั้นได้รับการอุดหนุนทั้งหมดหรือส่วนใหญ่จากกองทุนของรัฐองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นหรือสถาบันสาธารณะของอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ ๑๙

เงินบำนาญและเงินประกันสังคม

๑. ภายใต้บทบัญญัติของวรรค ๒ ของข้อ ๒๐ เงินบำนาญและค่าตอบแทนอื่นใดที่คล้ายคลึงกันที่จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง สำหรับการทำงานในอดีตให้แก่ภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น
๒. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ เงินบำนาญที่จ่าย และการจ่ายเงินอื่นที่กระทำภายใต้โครงการสาธารณะซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันสังคมของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามกฎหมายของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น ให้แก่ภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น

ข้อ ๒๐
งานรัฐบาล

๑. (ก) เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน ที่จ่ายโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐนั้น ให้แก่บุคคลธรรมดาในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้แก่รัฐ หรือองค์กรนั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น
  - (ข) อย่างไรก็ตาม เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกันเช่นว่านั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าการให้บริการเกิดขึ้นในรัฐนั้น และบุคคลธรรมดาผู้นั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้น ผู้ซึ่ง
    - (๑) เป็นคนชาติของรัฐนั้น หรือ
    - (๒) มิได้เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐนั้นเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้บริการนั้น
  ๒. (ก) แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ เงินบำนาญและค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน ที่จ่ายโดยหรือจ่ายจากกองทุนที่ก่อตั้งขึ้นโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐผู้ทำสัญญา รัฐนั้น ให้แก่บุคคลธรรมดา ในส่วนที่เกี่ยวกับบริการที่ให้แก่รัฐนั้น หรือองค์กรนั้น จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น
  - (ข) อย่างไรก็ตาม เงินบำนาญและค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกันเช่นว่านั้น จะเก็บภาษีเฉพาะในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ถ้าบุคคลธรรมดานั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่และเป็นคนชาติของรัฐนั้น
๓. บทบัญญัติของข้อ ๑๖ ๑๗ ๑๘ และ ๑๙ จะใช้บังคับกับเงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ และค่าตอบแทนอื่นที่คล้ายคลึงกัน ที่เกี่ยวกับการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ดำเนินการโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น

ข้อ ๒๑

นักศึกษาและผู้รับการฝึกอบรม

การจ่ายเงินซึ่งนักศึกษา ผู้รับการฝึกอบรมหรือผู้ฝึกงานทางธุรกิจ ผู้ซึ่งในเวลาก่อนหน้ามาเยือนรัฐผู้ทำสัญญา รัฐหนึ่ง เป็นหรือเคยเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง และเป็นผู้ซึ่งอยู่ในรัฐที่กล่าวถึงรัฐแรก เพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ ในการศึกษาหรือการฝึกอบรม ได้รับเพื่อวัตถุประสงค์ในการครองชีพ การศึกษาหรือการฝึกอบรม จะไม่ถูกเก็บภาษีในรัฐนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าการจ่ายเงินเช่นนั้นเกิดขึ้นจากแหล่งภายนอกรัฐนั้น

ข้อ ๒๒
เงินได้อื่นๆ

๑. บรรดารายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่มีได้เกี่ยวข้องกับข้อก่อนๆ ของความตกลงนี้ไม่ว่าเกิดขึ้นที่ใด จะเก็บภาษีได้เฉพาะในรัฐนั้น
๒. บทบัญญัติของวรรค ๑ จะไม่นำมาใช้บังคับกับเงินได้นอกเหนือจากเงินได้จากอสังหาริมทรัพย์ตามที่ได้นิยามไว้ในวรรค ๒ ของข้อ ๖ ถ้าผู้รับเงินได้เช่นว่านั้นเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ประกอบธุรกิจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งโดยผ่านสถานประกอบการถาวรที่ตั้งอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งนั้น หรือประกอบการให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระในอีกรัฐหนึ่งนั้นจากฐานประกอบการประจำที่ตั้งอยู่ในรัฐนั้น และสิทธิหรือทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้ที่ได้จ่ายไปนั้นเกี่ยวข้องกับประการสำคัญกับสถานประกอบการถาวรหรือฐานประกอบการประจำนั้น ในกรณีเช่นว่านั้น ให้ใช้บทบัญญัติของข้อ ๗ หรือข้อ ๑๕ บังคับแล้วแต่กรณี
๓. แม้จะมีบทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ บรรดารายการเงินได้ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อบทก่อนๆ ของความตกลงนี้ และเกิดขึ้นในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง อาจเก็บภาษีได้ในอีกรัฐหนึ่งนั้น

ข้อ ๒๓

การจัดภาษีซ้อน

๑. ในกรณีที่เงินได้หรือกำไรต้องเสียภาษีในรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ ให้ได้รับการบรรเทาภาระจากการเก็บภาษีซ้อนตามวรรคต่อไปของข้อนี้
๒. ภาษีที่พึงชำระในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้หรือกำไรที่ได้รับในรัฐนั้น จะยอมให้ถือเป็นเครดิตหักออกจากภาษีใดๆ ที่พึงชำระในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้อกับเงินได้หรือกำไรนั้น อย่างไรก็ตาม เครดิตนั้นจะต้องไม่เกินจำนวนภาษีที่พึงชำระในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งที่ได้คำนวณไว้ก่อนที่จะมีการให้เครดิตตามจำนวนที่เหมาะสมกับรายการเงินได้หรือกำไรเช่นนั้น
๓. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการยอมให้ถือเป็นเครดิตในรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งภาษีที่จ่ายในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจะถือว่ารวมถึงภาษีที่พึงชำระในอีกรัฐหนึ่งนั้น แต่ได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนตามกฎหมายจูงใจและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจในอีกรัฐหนึ่งนั้น บทบัญญัติของวรรคนี้ จะใช้บังคับเพียงชั่วระยะเวลา ๑๐ ปี เริ่มตั้งแต่วันแรกของเดือนมกราคมของปีภาษีถัดจากปีที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ช่วงเวลานี้อาจขยายออกไปโดยความตกลงร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

ข้อ ๒๔

การไม่เลือกปฏิบัติ

๑. คนชาติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งจะต้องไม่ถูกบังคับในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งให้เสียภาษีอากรใดๆ หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใดๆ เกี่ยวกับการนั้น อันเป็นการนอกเหนือไปจาก หรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีอากรและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งคนชาติของรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถิ่นที่อยู่ ถูกหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือปฏิบัติตามในสถานการณ์เดียวกัน

๒. ภาษีอากรเก็บจากสถานประกอบการถาวรซึ่งวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งมีอยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง จะต้องไม่เรียกเก็บในรัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นโดยเป็นการอนุเคราะห์น้อยกว่าภาษีอากรที่เรียกเก็บจากวิสาหกิจของอีกรัฐหนึ่งนั้นที่ประกอบกิจกรรมอย่างเดียวกัน บทบัญญัตินี้จะไม่แปลความเป็นการผูกพันรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งในอันที่จะยอมให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งค่าลดหย่อนส่วนบุคคล การบรรเทาภาระ และการหักลดใดๆ เพื่อความมุ่งประสงค์ในทางภาษีอากร เนื่องจากการมีสถานะเป็นพลเมืองหรือมีภาระรับผิดชอบต่อครอบครัวซึ่งรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งนั้นให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐของตน

๓. เว้นแต่ในกรณีที่ใช้บทบัญญัติของวรรค ๑ ของข้อ ๙ วรรค ๗ ของข้อ ๑๑ วรรค ๖ ของข้อ ๑๒ หรือวรรค ๖ ของข้อ ๑๓ บังคับ ดอกเบี้ย ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิค และการจ่ายเงินอื่นๆ ที่จ่ายโดยวิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดกำไรที่พึงเสียภาษีของวิสาหกิจเช่นว่านั้น จะยอมให้หักได้ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันเสมือนว่าได้จ่ายให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรก

๔. วิสาหกิจของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งซึ่งมีผู้มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งคนเดียวหรือหลายคน เป็นเจ้าของหรือควบคุมทุนทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม จะไม่ถูกบังคับในรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรกให้เสียภาษีอากรใดๆ หรือปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ใดๆ เกี่ยวกับการนั้น อันเป็นการนอกเหนือไปจากหรือเป็นภาระหนักกว่าการเก็บภาษีอากรและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิสาหกิจอื่นที่คล้ายคลึงกันของรัฐผู้ทำสัญญาที่กล่าวถึงรัฐแรกถูกบังคับหรืออาจถูกบังคับให้เสียหรือให้ปฏิบัติตาม

๕. บทบัญญัติของข้อนี้จะใช้บังคับเฉพาะกับภาษีซึ่งอยู่ในบังคับของความตกลงนี้

ข้อ ๒๕

วิธีการดำเนินการเพื่อความตกลงร่วมกัน

๑. ในกรณีที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งพิจารณาเห็นว่า การกระทำของรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งหรือทั้งสองรัฐมีผลหรือจะมีผลให้ตนเองต้องเสียภาษีอากรโดยไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งความตกลงนี้ บุคคลผู้นั้นอาจยื่นเรื่องราวของตนต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งตนเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ หรือถ้ากรณีของบุคคลนั้นอยู่ภายใต้วรรค ๑ ของข้อ ๒๔ ก็ให้ยื่นต่อรัฐผู้ทำสัญญาซึ่งตนเป็นคนชาติ โดยไม่ต้องคำนึงถึงวิธีการแก้ไขที่บัญญัติไว้ในกฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญา คำร้องดังกล่าวจะต้องยื่นภายในสามปี นับจากที่ได้รับแจ้งครั้งแรกถึงการกระทำอันมีผลให้การเสียภาษีอากรไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งความตกลงนี้
๒. ถ้าข้อคัดค้านนั้นปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจว่ามีเหตุผลสมควร และถ้าตนไม่สามารถที่จะหาทางแก้ไขที่เหมาะสมได้เอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพยายามแก้ไขกรณีนั้นโดยความตกลงร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง เพื่อการเว้นการเก็บภาษีอากรอันไม่เป็นไปตามความตกลงนี้ ความตกลงใดๆ ที่สามารถตกลงได้แล้วให้ใช้บังคับได้โดยไม่คำนึงถึงอายุความตามที่กฎหมายภายในของรัฐผู้ทำสัญญาได้กำหนดไว้
๓. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐจะต้องพยายามแก้ไขความยุ่งยากหรือข้อสงสัยใดๆ อันเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บังคับความตกลงนี้โดยความตกลงร่วมกัน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจปรึกษาหารือกันเพื่อจัดการเก็บภาษีซ้อนในกรณีใดๆ ที่มีได้บัญญัติไว้ในความตกลงนี้ด้วย
๔. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองอาจติดต่อกันโดยตรง เพื่อความมุ่งประสงค์ให้มีความตกลงกันตามความหมายแห่งวรรคก่อนๆ นั้น

ข้อ ๒๖ การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐจะแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ ที่สังเกตเห็นได้ว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามบทบัญญัติของความตกลงนี้ หรือเกี่ยวข้องกับการบริหาร หรือการบังคับใช้กฎหมายภายในที่เกี่ยวกับทุกประเภทชนิดภาษีที่บังคับจัดเก็บในนามของรัฐผู้ทำสัญญาทั้งสองรัฐ หรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นตราบเท่าที่ภาษีอากรตามกฎหมายนั้นไม่ขัดกับความตกลงนี้ โดยเฉพาะข้อสนเทศที่จะได้แลกเปลี่ยนกันนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐผู้ทำสัญญาหนึ่งในการป้องกันการเว้นหรือการเลี่ยงรัษฎากรของภาษีอากรดังกล่าว การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศจะไม่ถูกจำกัดโดยข้อ ๑ และ ๒

๒. ข้อสนเทศใดๆ ที่ได้รับโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งให้ถือว่าเป็นความลับเช่นเดียวกับข้อสนเทศที่ได้รับภายใต้กฎหมายภายในของรัฐนั้น และจะเปิดเผยได้เฉพาะกับบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ (รวมทั้งศาลและองค์กรฝ่ายบริหาร) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินหรือการจัดเก็บ การบังคับใช้ หรือการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องหรือการพิจารณาอุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีที่อ้างถึงในวรรค ๑ หรือผู้ควบคุมที่กล่าวข้างต้น บุคคลหรือเจ้าหน้าที่เช่นว่านั้นจะใช้ข้อเสนอนั้นเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์นั้นเท่านั้น บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจเปิดเผยข้อสนเทศในกระบวนการพิจารณาในศาลหรือในการวินิจฉัยชี้ขาดของศาล

๓. ไม่มีกรณีใดที่จะแปลความหมายบทบัญญัติของวรรค ๑ และ ๒ เป็นการตั้งข้อผูกพันบังคับรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง ให้ต้อง

- (ก) ดำเนินมาตรการทางการบริหาร โดยบิดเบือนไปจากกฎหมายและวิธีปฏิบัติทางการบริหารของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้นหรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
- (ข) ให้ข้อเสนอนั้นมีอาจจัดทำได้ตามกฎหมายหรือตามทางการบริหารโดยปกติของรัฐผู้ทำสัญญารัฐนั้น หรือรัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่ง
- (ค) ให้ข้อเสนอนั้นซึ่งจะเปิดเผยความลับทางการค้า ธุรกิจ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือวิชาชีพ หรือกรรมวิธีทางการค้า หรือข้อเสนอนั้นใดๆ ซึ่งการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการขัดกับนโยบายสาธารณะ (ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของสาธารณชน)

๔. ถ้ารัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งขอข้อเสนอนั้นภายใต้บทบัญญัติของข้อนี้ รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งจะใช้มาตรการของตนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอนั้นที่ขอมานั้น แม้ว่ารัฐอีกรัฐหนึ่งนั้นอาจไม่ต้องการข้อเสนอนั้นเพื่อความมุ่งประสงค์ทางภาษีของตน พันธกรณีข้างต้นนี้ขึ้นกับข้อจำกัดของวรรค ๓ แต่ไม่มีกรณีใดที่จะแปลความข้อจำกัดดังกล่าวเป็นการยอมรับให้รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งปฏิเสธการให้ข้อเสนอนั้นเพียงเหตุผลว่าการจัดหาข้อเสนอนั้นไม่ได้เป็นไปได้ไปเพื่อประโยชน์ภายในของรัฐนั้น

๕. ไม่มีกรณีใดที่จะแปลความบทบัญญัติของวรรค ๓ เป็นการยอมให้รัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่งปฏิเสธการให้ข้อเสนอนั้นเพียงเหตุผลว่าข้อเสนอนั้นเป็นของธนาคาร สถาบันการเงินอื่นๆ ตัวแทน หรือบุคคลอื่นที่กระทำการในบริษัทตัวแทน หรือในฐานะผู้รับมอบหมาย หรือเพียงเหตุผลว่า ข้อเสนอนั้นเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์จากความเป็นเจ้าของของบุคคลหนึ่ง

ข้อ ๒๗

ผู้แทนทางการทูตและเจ้าหน้าที่ฝ่ายกงสุล

ไม่มีข้อความใดในความตกลงนี้จะมีผลกระทบกระเทือนต่อเอกสิทธิ์ทางการราชการของผู้แทนทางการทูตหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายกงสุล ตามหลักทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามบทบัญญัติแห่งความตกลงพิเศษทั้งหลาย

ข้อ ๒๘
การเริ่มใช้บังคับ

๑. รัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐจะแจ้งให้รัฐผู้ทำสัญญาอีกรัฐหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยผ่านช่องทางทูตว่าได้ดำเนินการโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอนที่กำหนดตามกฎหมายของรัฐนั้นเพื่อให้ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ โดยความตกลงนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับการแจ้งครั้งหลัง
๒. ความตกลงนี้จะมีผลใช้บังคับ
  - (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนเงินได้ที่ได้รับในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินต่อไปถัดจากปีที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ และ
  - (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้อื่นๆ สำหรับภาษีที่ต้องชำระในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีใดๆ ที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินต่อไปถัดจากปีที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๙
การเลิกใช้

ความตกลงนี้จะยังคงมีผลใช้บังคับจนกว่าจะมีการยกเลิกโดยรัฐผู้ทำสัญญารัฐหนึ่ง รัฐผู้ทำสัญญาแต่ละรัฐ อาจยกเลิกการใช้ความตกลงโดยแจ้งผ่านช่องทางการทูตภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนของปีปฏิทินใดๆ ภายหลังจากห้าปีถัดจากปีที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีเช่นว่านี้ความตกลงเป็นอันเลิกมีผลใช้บังคับ

- (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับจำนวนเงินได้ที่ได้รับในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินต่อไปถัดจากปีที่มีการแจ้งการยกเลิก และ
- (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้อื่นๆ สำหรับภาษีที่ต้องชำระในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีใดๆ ที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมในปีปฏิทินต่อไปถัดจากปีที่มีการแจ้งการยกเลิก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลแต่ละรัฐ ได้ลงนาม
ในความตกลงนี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับที่..... เมื่อวันที่ .....คริสต์ศักราช สองพัน..... เป็นภาษาอังกฤษ

ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

พิธีสาร

ในการลงนามความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ลงนามข้างท้ายได้เห็นพ้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง

๑. อ้างถึงข้อ ๗ (กำไรจากธุรกิจ) เป็นที่เข้าใจว่าถ้าเจ้าหน้าที่ภาษีอากรของรัฐผู้ทำสัญญาของรัฐหนึ่งมีข้อมูลไม่เพียงพอในการกำหนดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของสถานประกอบการถาวร ไม่มีข้อความใดในข้อนี้จะมีผลกระทบต่อการใช้กฎหมายใดๆ ของรัฐหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภาระในการเสียภาษีอากรของบุคคล โดยที่กฎหมายนั้นจะสามารถใช้ควบคู่ไปกับหลักการของบทบัญญัติในข้อนี้ ตราบเท่าที่ข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ภาษีอากรมีอยู่

๒. อ้างถึงข้อ ๘ (การเจรจาระหว่างประเทศ) เป็นที่เข้าใจว่า หากภายใต้อนุสัญญา ความตกลง หรือพิธีสารใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษีซ้อนระหว่างประเทศกัมพูชาและอีกรัฐหนึ่งที่ได้ตกลงกันหลังจากการลงนามในความตกลงนี้ ประเทศกัมพูชาจัดเก็บภาษีจากเงินได้หรือกำไรจากการดำเนินการทางยานพาหนะทางถนน หรือทางรางในการจราจรระหว่างประเทศต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้ ภาษีที่ต่ำกว่าที่ประเทศกัมพูชาใช้ภายใต้อนุสัญญา ความตกลง หรือพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับภาษีซ้อนกับอีกรัฐหนึ่งนั้น จะนำมาใช้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ โดยมีผลนับจากวันที่อนุสัญญา ความตกลง หรือพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับภาษีซ้อนกับ อีกรัฐหนึ่งนั้นมีผลใช้บังคับ หรือวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ แล้วแต่ว่าฉบับใดล่าสุด

๓. อ้างถึงวรรค ๓ ข้อ ๑๓ (ค่าธรรมเนียมสำหรับการบริการทางเทคนิค) เป็นที่เข้าใจว่า

(๑) ในกรณีการให้บริการทางการจัดการ ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และนโยบายทางการจัดการ ทางการค้าดำเนินการหรือทางธุรกิจของวิสาหกิจ และจัดให้ความช่วยเหลือทางการจัดการอย่างมีนัยสำคัญในการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และนโยบายทางการจัดการ ทางการค้าดำเนินการหรือทางธุรกิจของวิสาหกิจ

(๒) ในกรณีการบริการทางเทคนิค หรือการบริการให้คำปรึกษา ผู้ให้บริการต้องจัดให้มี และนำไปใช้ได้ซึ่งความรู้เชิงเทคนิค ประสบการณ์ ทักษะ องค์ความรู้ หรือกระบวนการ หรือประกอบด้วยการพัฒนาหรือการถ่ายทอดแผนการทางเทคนิค หรือการออกแบบทางเทคนิค

๔. ในกรณีที่ทั้งข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ อาจใช้บังคับได้สำหรับค่าตอบแทนที่จ่ายสำหรับการบริการทางการจัดการ การบริการทางเทคนิค หรือการบริการให้คำปรึกษา ให้นำข้อ ๑๓ มาใช้บังคับ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลแต่ละรัฐ ได้ลงนาม
ในความตกลงนี้

ทำคู่กันเป็นสองฉบับที่..... เมื่อวันที่ .....คริสต์ศักราช สองพัน..... เป็นภาษาอังกฤษ

ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย